



## Päätettävä tässä kokouksessa

### § 327

### Sosiaali- ja terveystoiminnan ja talouden ennuste 31.8.2014

HEL 2014-003281 T 02 02 00

### Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi toiminnan ja talouden toteumaennusteen 31.8.2014 tilanteessa.

### Käsittely

Asia käsiteltiin viraston henkilöstötoimikunnassa 22.9.2014. Henkilöstötoimikunnan lausunto asiasta jaettiin sosiaali- ja terveyslautakunnan jäsenille tiedoksi 23.9.2014.

### Esittelijä

vs. virastopäällikkö  
Hannu Juvonen

### Lisätiedot

Jussi Lind, talous- ja strategiapäällikkö, puhelin: 310 42246  
jussi.lind(a)hel.fi

### Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

### Esittelijän perustelut

Kaupunginkanslialle toimitetaan ennusteet neljä kertaa vuodessa, 10.4., 22.7., 2.10. sekä 27.11.2014. Kaikki kaupunginkanslialle toimitettavat ennusteet käsitellään ensin sosiaali- ja terveyslautakunnassa.

Nyt laaditun ennusteen pohjana ovat oman toiminnan osalta elokuun lopun tiedot. HUS:n ennuste pohjautuu heinäkuun lopun tilanteeseen.

Sosiaali- ja terveystoiminnalla on neljä erillistä talousarviokohtaa, joiden ennusteet ovat seuraavat:

3 10 01 Sosiaali- ja terveyspalvelut	TP 2013	TA 2014	Ennuste 31.8.	Ero TA	Ero TA %
Tulot	166 364	185 647	180 147	-5 500	-2,9 %
Menot	1 455 495	1 466 980	1 491 980	-24 000	-1,6 %
Toimintakate	-1 289 131	-1 281 333	-1 311 833	-29 500	-2,3 %



3 10 04	TP 2013	TA 2014	Ennuste 31.8.	Ero TA	EroTA %
Toimeentulotuki					
Tulot	87 746	87 052	89 652	2 600	+3,0 %
Menot	168 761	170 000	178 200	-8 200	-4,8 %
Toimintakate	-81 015	-82 948	-88 548	-5 600	-6,8 %

3 10 05	TP 2013	TA 2014	Ennuste 31.5	Ero TA	Ero TA %
Työllisyyden hoitaminen					
Tulot	150	230	230	0	0
Menot	5 652	6 107	6107	0	0
Toimintakate	-5 502	-5 877	-5877	0	0

3 10 06	TP 2013	TA 2014	Ennuste 31.5.	Ero TA	Ero TA %
HUS					
Menot	516 643	519 806	532 406	-12 600	-2,4 %

### Sosiaali- ja terveyspalvelut (3 10 01)

Sosiaali- ja terveysvirasto ennustaa sosiaali- ja terveyspalvelujen määrärahojen ylittävän 24 miljoonalla eurolla. Ylitysuha kohdistuu perhe- ja sosiaalipalvelut -osastossa työmarkkinatukeen ja vammaispalveluihin. Terveys- ja päihdepalvelut -osaston ylitysuha kohdistuu terveysasemiin, päivystykseen sekä psykiatria- ja päihdepalveluihin.

Perhe- ja sosiaalipalvelut -osaston ylitysuha on kasvanut edellisestä ennusteesta ja on nyt 18,3 milj. euroa. Ylitysuhan kasvua selittää työmarkkinatuen kuntaosuuden kasvu. Työmarkkinatuen kuntaosuutta on maksettu noin 1300 henkilölle enemmän kuin viime vuonna. Tavoitteeksi asetettu asiakasmäärän puolittuminen ei toteudu, koska ensisijainen toimenpide eli tuetun työllistämisen paikkojen lisääminen ei ole kaupunkikonsernin kokonaisuudessa onnistunut. Toukokuun ennusteessa oli huomioitu, että työttömien määrän kasvusta huolimatta sakkomaksun puolittamiseen suunnitellut toimenpiteet vaikuttavat niin, että loppuvuonna pitkäaikaistyöttömiä olisi sakkolistalla viime vuoden vastaava määrä. Pitkäaikaistyöttömiä ei ole työllistetty sitä määrää, että sakkolista olisi pienentynyt. Oman toiminnan muuttamisella on lisätty kuntouttavan työtoiminnan paikkoja 600, mikä ei kuitenkaan ole estänyt sakkomaksujen kasvua.

Vammaistyössä ylitystä selittää henkilökohtainen apu, kuljetuspalvelut, kehitysvammaisten asumispalvelujen ja päivätoiminnan sekä kuljetusten matkapalvelun ja ryhmämatkojen kilpailutusten vaikutus suoritekustannuksiin sekä kehitysvammaisten päivätoiminnan arvioitua



suurempi tarve. Vammaistyössä on käynnistetty toimenpiteet asiakasmäärien ja kustannusten kasvun hillitsemiseksi. Henkilökohtaisen avun tarvearviointi on keskitetty, palvelujen tuntimääriä tarkennettu ja yhteistyötä ja työnjakoa kotihoidon kanssa täsmennetty. Henkilökohtaisen avun tuottamistapoja muutetaan syksyllä 2014. Henkilökohtaista apua ei kilpailuteta, vaan pääasialliset henkilökohtaisen avun tuottamistavat ovat työnantajamalli ja palveluseteli, joka on kustannuksiltaan puitesopimuksilla hankittua palvelua edullisempi. Näiden asiakasmäärien ja kustannusten kasvua hillitsevien toimenpiteiden vaikutukset näkyvät viiveellä.

Lautakunnan päättämien kuljetuspalveluja koskevien muutosten vaikutus on huomioitu ennusteessa, mutta vaikutukset näkyvät täysimääräisesti vasta vuonna 2015.

Perhe- ja sosiaalipalvelut -osaston muiden kuin vammaistyön ja työmarkkinatuen menojen ennustetaan alittuvan 3,2 milj. eurolla. Merkittävimmät säästöt saavutetaan lastensuojelun laitoshuollon ostopalveluissa sekä myöhentämällä palvelujen suunniteltuja vahvistamisia kuten ammatillisten perhekotien hoitopalkkioiden korotuksia. Kaikissa toiminnoissa tarkastellaan kriittisesti vapautuvien vakanssien, sijais- ja vuokratyövoiman sekä ostopalvelujen käyttöä.

Terveys- ja päihdepalvelut -osaston kulujen ylitysuhka on 7,8 milj. euroa. Ylitys muodostuu päihde- ja mielenterveysasiakkaiden asumispalveluista (4,8 milj. e), mikä liittyy kilpailutuksessa tulleeeseen hinnannousuun sekä siihen, että päihde- ja mielenterveysasiakkaat eivät ole päässeet etenemään kevyempiin asumismuotoihin ja tavalliseen vuokra-asuntokantaan. Muu ylitys käsittää laboratorio- ja kuvantamispalvelujen ennakoitua suuremman käytön (2 milj. e). Käyttösuunnitelmaan kirjattujen sopeuttamistoimien vaikutusten viivästyminen syksyyn on edellyttänyt lisäsopeutustoimien käynnistämistä. Vuodeosastopaikkoja on vähennetty psykiatriassa ja päivystyksessä. Ostopalvelujen hankinnan kriteerejä on kiristetty ja palvelujen käyttäjien määrää pyritään vähentämään asumispalveluissa yhteistyössä kiinteistöviraston kanssa. Tämän lisäksi kaikki hankinnat ja sijaistyövoiman käyttö minimoidaan.

Sairaala-, kuntoutus- ja hoivapalvelut osaston toiminnan menojen ennustetaan toteutuvan pääosin suunnitellusti.

Hallinnon osastojen osalta talous- ja tukipalvelut -osasto alittaa budjetin yhteensä 1,9 milj. euroa. Edellä mainittuun summaan sisältyy vuokrakulujen ja ostopalvelujen alittumista 1,6 milj. eurolla. Tietohallinto- ja viestintä -osasto ennustaa budjetin alittuvan 0,2 milj. eurolla ja henkilöstö- ja kehittämisspalvelut -osasto 0,2 milj. eurolla.



### Toimeentulotuki (3 10 04)

Toimeentulotuen ylitysuhka on 8,2 milj. euroa. Asiakastalouksia on tammi-heinäkuussa 2014 ollut noin 7 % enemmän kuin edellisen vuoden vastaavana aikana. Toimeentulotuen ylitysenuste on pienentynyt 1,4 milj. eurolla edelliseen ennusteeseen verrattuna. Toimeentulotuen talousarviokohdalta on maksettu kriisimajoituksen kallista ostopalvelua, mitä on onnistuttu merkittävästi vähentämään.

### Työllisyyden hoitaminen ( 3 10 05)

Työllisyyden hoitamisen ennustetaan toteutuvan budjetin mukaisesti sekä tulojen että menojen osalta.

### Helsingin ja Uudenmaan sairaanhoitopiiri (3 10 05)

Virasto ennustaa HUS:n menojen ylittyvän 12,6 milj. euroa. Ennuste pohjautuu HUS:n heinäkuun lopussa laatimaan ennusteeseen. Pääosa ylityksestä muodostuu operatiivisesta tulosityksiköstä (5,4 milj. e) sekä naisten ja lastentautien tulosityksiköstä (5,2 milj. e).

### Palvelut

Sosiaali- ja terveystalouden suoritetavoitteiden ennustetaan toteutuvan seuraavasti:

	TP 2013	TA 2014	Ennuste 2014	Ero TA-Enn
Terveysneuvonta, käynti	337 333	310 000	340 000	30 000
Terveystalouden vastaanotto, kouluterveydenhuolto	130 607	131 000	131 000	0
Terveystalouden vastaanotto, opiskeluterveydenhuolto	57 000	61 000	64 000	4 000
Lääkärin vastaanotto, koulu- ja opiskeluterveydenhuolto	24 079	20 000	25 000	5 000
Lastensuojelun perhehoito, hoito vrk	294 942	325 000	312 300	-12 700
Lastensuojelun laitoshoido, hoito vrk	290 630	247 000	220 400	-26 600
Perheneuvolat, käynti	24 244	19 000	18 500	-500
Lapsiperheiden kotipalvelu, käynti	32 204	28 000	35 000	7 000
Kehitysvammopalvelun asumispalvelut, paikat	826	882	870	-12
Kehitysvammopalvelun laitoshuolto, paikat	167	104	142	38
Lääkärin vastaanottokäynti	731 351	707 000	740 000	33 000
Terveystalouden vastaanottokäynti	710 155	586 000	720 000	134 000
Hammashuolto, käynti	476 936	465 000	477 000	12 000
Pkl-vastaanotto	79 265	82 000	82 000	0
Sisätautien päivystyspoliklinikka, käynti	38 433	36 000	36 000	0
Tk-päivystys, käynti	126 157	125 000	125 000	0
Somaattisen päivystyksen hoitopäivät	70 344	70 000	70 000	0
Psykiatrian avohoitokäynti	215 099	212 000	209 400	-2600
Psykiatrian vuodeosastohoitopäivät	95 035	93 000	92 800	-200
Psykiatrian avohoitopäivä	68 218	70 000	71 300	1 300



Polikliininen päihdehuolto, as käynnit vuoden aikana	54614	69 000	56 800	-12 200
Korvaushoito, käynnit vuoden aikana	121 464	136 000	123 500	-12 500
Päihdehuollon asumispalvelut, asumisvuorokaudet yht	56 198	61 000	63 450	2 450
Päihdehuollon laitoshuolto, hoitovuorokaudet yht	57 825	66 000	55 000	-11 000
Kotihoito, käynti	2 576 793	2 600 000	2 650 000	50 000
Somaattinen sairaalahoito	26 599	30 000	28 500	-1 500
lääkäiden pitkäaikainen palveluasuminen, vrk	1 087 178	970 000	1 000 000	30 000
lääkäiden pitkäaikainen laitoshuolto, vrk	631 783	580 000	590 000	10 000

Terveysneuvonnan ja terveydenhoitajan vastaanottojen käyntimäärät noudattelevat viime vuoden toteumaa. Lastensuojelussa sijoitusten hoitovuorokaudet ovat kokonaisuudessaan vähentyneet. Eniten vähennystä on laitoshoidon ostopalveluissa. Perheneuvolan ja lapsiperheiden kotipalvelun osalta todetaan, etteivät luvut ole vertailukelpoisia keskenään, sillä aiempina vuosina seurattiin asiakkaita ja kotitalouksia, ei käyntejä.

Somaattisen sairaalahoidon hoitajaksot ovat lyhentyneet ja niiden määrä on kasvanut sairaalapaikkojen vähentämisestä huolimatta. Ikääntyneiden palveluissa palvelurakenteen muutos on myös edennyt tavoitteiden suuntaisesti ja näkyy kotihoidon käyntien määrän lisääntymisenä ja ympärivuorokautisen hoidon tarpeen vähenemisenä.

## Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Sosiaali- ja terveystieteiden sitovien tavoitteiden ennuste on seuraava:

### Sosiaali- ja terveystieteiden palvelut

1. Koulutuksen ja työelämän ulkopuolella olevien nuorten terveystarkastukset, tavoite 2000 vuodessa	Toteutuu
2. Perusterveydenhuollon hoidon tarpeen arviointi, tavoite kolmessa vuorokaudessa	Toteutuu
3. Hammashoidon tarpeen arviointi, tavoite kolmessa vuorokaudessa	Toteutuu
4. Kiireettömään hammashoitoon pääsy, tavoite kuudessa kuukaudessa	Toteutuu
5. Perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettuun somaattiseen erikoissairaanhoidon pääsy kuudessa kuukaudessa	Toteutuu
6. Perusterveydenhuollon yhteydessä toteutettuun psykiatriseen erikoissairaanhoidon pääsy kuudessa kuukaudessa	Toteutuu
7. Kotona asuvien osuus 75-vuotta täyttäneistä nousee	Toteutuu
8. Siirtoviivemaksuihin johtavia somaattisen erikoissairaanhoidon siirtoviiveitä ei synny	Ei toteudu
9. lääkkäiden tehostetun palveluasumisen palveluseteliasiakkaiden määrä nousee 100:lla.	Ei toteudu

### Toimeentulotuki

Ennaltaehkäisevään toimeentulotukeen käytetään 3 % toimeentulotukimäärärahoista ja vähintään puolet ehkäisevästä toimeentulotuesta kohdennetaan vähävaraisille	Toteutuu
--	----------



23.09.2014

Sotep/4

lapsiperheille

## Työllistäminen

Kuntouttavaa työtoimintaa saa 1300 henkilöä vuoden aikana

Toteutuu

Siirtoviivemaksut vähenevät vuodesta 2013, mutta tavoite ei toteudu vaikka maksullisten siirtoviivepäivien lukumäärä on vähentynyt 90 % edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Iäkkäiden tehostetun palveluasumisen palveluseteliasiakkaiden määrän kasvu ei tule toteutumaan suunnitellussa laajuudessa. Aktiivista palveluohjausta ja neuvontaa on lisätty.

Muilta osin sitovien toiminnallisten tavoitteiden arvioidaan toteutuvan suunnitellusti.

## Investoinnit

Investointien ennuste on seuraava:

(1000 e)	TA 2014	Ylitysoikeudet	Ennuste 31.5	Ero TA
				2014
Tietotekniikkahankinnat	4 350	2 028	6 378	0
Muut hankinnat	7 000	475	7 475	0
Yhteensä	11 350	2 503	13 853	0

Irtaimen omaisuuden määrärahojen arvioidaan kuluvan kokonaisuudessaan. Irtaimen omaisuuden ylitysoikeus koostuu vuodelta 2013 siirtyneistä hankinnoista, joita varten kaupunginvaltuusto on 29.1.2014 myöntänyt yhteensä 2,503 milj. euron suuruisen ylitysoikeuden vuodelle 2014.

## Virastopäällikön kannanotot

Vs. virastopäällikkö toteaa, että sosiaali- ja terveystalouden arvioon toteumaennuste tilanteessa 31.8.2014 osoittaa, että viraston talousarvio on ylittymässä yhteensä 44,5 miljoonaa euroa. Talousarviokohdittain tarkastellen HUS:n osuus ylityksestä on 12,6 miljoonaa euroa, toimeentulotuen osuus 8,2 miljoonaa euroa ja sosiaali- ja terveystalouden osuus 24 miljoonaa euroa. Sosiaali- ja terveystalouden ylitykseen sisältyy työmarkkinatuen osuus 15,1 miljoonaa euroa, johon viraston vaikutusmahdollisuudet ovat vähäiset. Toimenpiteet talousarvion ylityksen hillitsemiseksi ovat välttämättömiä paitsi vuoden 2014 osalta, myös vuotta 2015 koskien, jotta talousarviossa pysyminen ensi vuonna on mahdollista.

Sosiaali- ja terveystaloudessa käynnistetään välittömästi toimet sosiaali- ja terveystalouden talousarviokohdan menojen pysyväksi



alentamiseksi, vähentämällä vakanssien täyttöä virastotasolla 1,3 % (200 vakanssia). Tavoitteena on saavuttaa noin 10 milj. euron vuotuinen sopeutus. Vakanssisopeutukset toteutetaan jättämällä täyttämättä vapautuvia vakansseja.

Viraston henkilöstötoimikunta käsittelee asiaa kokouksessaan 22.9.2014 ja sen mahdollisesti antama lausunto jaetaan sähköpostilla maanantaina. Nämä sopeutustoimet eivät tule merkittävästi vaikuttamaan vuoden 2014 talousarvion toteutumiseen. HUS-kuntayhtymältä tullaan pyytämään selvitys toimista, joita HUS tekee talousarviolityksen johdosta.

Esittelijä

vs. virastopäällikkö  
Hannu Juvonen

Lisätiedot

Jussi Lind, talous- ja strategiapäällikkö, puhelin: 310 42246  
jussi.lind(a)hel.fi

## Päätöshistoria

Sosiaali- ja terveyslautakunta 17.06.2014 § 263

HEL 2014-003281 T 02 02 00

### Päätös

Sosiaali- ja terveyslautakunta päätti merkitä tiedoksi toiminnan ja talouden toteumaennusteen 31.5.2014 tilanteessa.

### Käsittely

17.06.2014 Ehdotuksen mukaan

Viraston henkilöstötoimikunta käsitteli asiaa kokouksessaan 16.6.2014 ja sen antama lausunto jaettiin sähköpostitse.

08.04.2014 Esittelijän muutetun ehdotuksen mukaan

Esittelijä

virastopäällikkö  
Matti Toivola

Lisätiedot

Jussi Lind, talous- ja strategiapäällikkö, puhelin: 310 42246  
jussi.lind(a)hel.fi

---

**Postiosoite**

PL 6000  
00099 Helsingin kaupunki  
sosiaalijaterveys@hel.fi

**Käyntiosoite**

Toinen linja 4 A  
Helsinki 53  
www.hel.fi/sote

**Puhelin**

+358 9 310 5015

**Faksi**

+358 9 310 42504

**Y-tunnus**

0201256-6

**Tilinro**

FI1880001200052430

**Alv.nro**

FI02012566